

۲۱۲۶۸۲۷

چارچوب جهانی برای مبارزه با جرایم مالی افزایش کارآیی و بهبود نتایج

مؤسسه تأمین مالی بین‌المللی و کتاب سفید دیلویت ال ال پی

مترجمین:

محسن زاله آزادزنجانی

www.ketab.ir

عنوان و نام پدیدآور : چارچوب جهانی برای مبارزه با جرایم مالی افزایش کارایی و بهبود نتایج- تالیف: موسسه تامین مالی بین المللی و کتاب سفید دیلویت ال ال پی / ترجمه محسن ژاله آزادزنجانی

مشخصات نشر : تهران : ترمه، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری : ۷۴ص.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۸۳۱-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : عنوان اصلی: The global framework for fighting financial crime: Enhancing effectiveness & improving outcomes

موضوع : خدمات مالی - فساد - پیشگیری

شناسه افزوده : ژاله آزاد زنجانی، محسن، ۱۳۵۵ - مترجم

شناسه افزوده : موسسه تامین مالی بین المللی

رده بندی دیویی : ۳۶۴/۱۶۸

رده بندی کنگره : HV۶۷۶۸

شماره کتابشناسی ملی : ۶۲۳۹۵۱۳

- ♦ نام کتاب: چارچوب جهانی برای مبارزه با جرایم مالی افزایش کارایی و بهبود نتایج
- ♦ تالیف: موسسه تامین مالی بین المللی و کتاب سفید دیلویت ال ال پی
- ♦ ترجمه: دکتر محسن ژاله آزاد زنجانی
- ♦ صفحه آرای: لیلا بیگلری
- ♦ طراح جلد: انتشارات ترمه
- ♦ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹
- ♦ ناشر: انتشارات ترمه
- ♦ تیراژ: ۵۰۰ نسخه
- ♦ چاپ و صحافی: آزاده- اقبال
- ♦ قیمت: ۱۶۰,۰۰۰ ریال
- ♦ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۸۳۱-۹

آدرس ناشر: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۲۸۶، طبقه دوم، واحد ۸

تلفن: ۶۶۹۶۱۷۶۹ - ۶۶۹۶۱۸۰۴

دفتر فروش انتشارات ترمه و مرکز فروش شهرستان ها: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۲۸۶، طبقه همکف

تلفن: ۶۶۴۱۷۳۴۶ - ۶۶۹۶۳۳۰۱

برای اطلاع از نحوه خرید اینترنتی انتشارات ترمه به وبسایت ما به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

Info @ termehbook.ir

www.termehbook.ir

بیاید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست موجب رواج بی اعتمادی در جامعه و بروز بی آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می گردد.

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کل یا جزء، به هر صورت

[چاپ، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی] بدون اجازه مکتوب انتشارات ترمه ممنوع است

فهرست

۵	چکیده.....
۱۶	۱ پیشرفت های سیستمی جهانی برای مدیریت ریسک جرایم مالی.....
۲۰	۲ تقویت مشارکت بخش دولتی / خصوصی.....
۳۰	۳ بهبودی مبادله اطلاعات فرا-مرزی و داخلی.....
۴۰	۴ بهبودی کاربرد و کیفیت داده ها.....
۴۸	۵ اصلاح رژیم های گزارشگری فعالیت مشکوک.....
	۶ کاستن از اجرای متناقض یا نامنسجم استانداردها و
۵۴	رهنمودهای مبارزه با جرایم مالی، و فراهم کردن شفافیت تنظیمی.....
۵۸	۷ افزایش و پیشرفت استفاده از فناوری برای مبارزه با تامین مالی نامشروع.....
۶۳	پی نوشت ها.....

چکیده

این اتفاق نظر روزافزون وجود دارد که چارچوب جهانی کنونی مبارزه با جرایم مالی آنگونه که باید کارایی ندارد، و در سطوح بین المللی، منطقه ای و ملی به تلاش های بیشتری برای کمک به شناسایی و ریشه کن سازی جریان تامین مالی نامشروع نیاز داریم - جریانی که از برخی بدترین مشکلات و بلایای پیش روی جامعه کنونی، از جمله تروریسم، استثمار جنسی، برده داری مدرن، شکار بی رویه جانوران حیات وحش و قاچاق مواد مخدر پشتیبانی می کند.

جدید و پویا ادامه می دهد. با این حال، ترکیبی از اصلاحات تنظیمی، تغییرات فرهنگی، معرفی راههای نوین کار و بهره برداری از فناوری جدید می تواند کار دولت ها، نهادهای مجری قانون و صنعت خدمات مالی را در مبارزه با تهدیدات در سطح جهانی به نحو معنادار بهبود بخشد.

این کتاب سه حوزه کلی را مشخص می کند که هم بخش دولتی و هم بخش خصوصی باید در کانون توجه خود قرار دهند؛ ثبات سیستمی و تأثیرات اجتماعی جرایم مالی، عوامل محدود کننده کارایی چارچوب جهانی مدیریت ریسک جرایم مالی و راهی به سوی بهبود این چارچوب جهانی.

این ها بر مبنای هفت عامل "توانمندساز" شکل گرفته اند، که در آنها اصلاحات با ماهیت سیستمی و تاکتیکی به تقویت کارایی فراگیر مبارزه با جرایم مالی خواهد انجامید و امکان پیشرفت و بهبود

جرایم مالی هم به مشکلات و نابسامانی های اجتماعی دامن می زند و هم تهدیدی برای ثبات مالی و شمول مالی است، و کاستن و پیشگیری از آن باید در اولویت قرار گیرد. در حالی که میلیاردها دلار برای مبارزه با این نوع جرم و جنایت سرمایه گذاری شده، لازم است بر تقویت تلاش های نهادهای مجری قانون و نقش بخش خصوصی بیشتر تاکید و اطمینان حاصل شود که چارچوب قانونی و تنظیمی و ابزارهای مدیریت ریسک جرایم مالی چنان ارتقاء یافته اند که دست اندرکاران را قادر سازند به نتایج موثرتری دست یابند.

منظور این نیست که در این حوزه پیشرفتی حاصل نشده است. گروه ویژه اقدام مالی (اف ای تی اف)، که امسال وارد سی امین سال تاسیس خود شده است، رهبری اقدام هماهنگ بین المللی را برای کاستن از جرایم مالی فرا-مرزی بر عهده داشته است و همچنان به این مأموریت در عرصه های

سطح جهانی شود، کمک خواهد کرد.

ii. تقویت مشارکت بخش دولتی و بخش خصوصی

مشارکت بخش دولتی-بخش خصوصی - نوعی همکاری میان موسسات مالی، نهادهای مجری قانون، سیاست‌گذاران و نهادهای تنظیمی برای مبارزه با جرایم مالی - محور تدوین موثر یک الگوی مبارزه با جرایم مالی با هدایت نهادهای اطلاعاتی است. توسعه مشارکت بخش دولتی-بخش خصوصی بر اذعان به این نکته مبتنی است که میان منافع همه دست‌اندرکاران مبارزه با جرایم مالی یک همپوشانی آشکار وجود دارد، و اینکه با ایجاد چارچوب‌هایی که امکان مبادله هر چه بهتر و بیشتر اطلاعات و آگاهی میان طرف‌های مختلف را فراهم می‌سازند، امکان مختل کردن هر چه موثرتر فعالیت بازیگران شریر و پیشگیری بهتر از دست‌اندازی‌های مجرمانه به نظام مالی به وجود می‌آید.

هر چند پیشرفت چشمگیری در توسعه مشارکت بخش دولتی-بخش خصوصی در برخی حوزه‌ها رخ داده است، برای آزاد شدن کامل پتانسیل این مشارکت هنوز باید کارهایی انجام بگیرد. این کتاب برای تسریع توسعه هر چه بیشتر مشارکت بخش‌های دولتی و خصوصی توصیه‌هایی عرضه کرده است، که از جمله می‌توان به حصول اطمینان از پشتیبانی از این مشارکت با منابع مناسب، توان بخشیدن به مشارکت از طریق دروازه‌های تقویت شده و موثرتر برای تبادل اطلاعات، تقویت

فزاینده و سریع را، به منظور استمرار گفتمان جهانی درباره تغییرات معنادار فراهم ساخت. برخی از این عوامل اکنون تحت بررسی قرار دارند یا اینکه از طریق اف‌ای‌تی‌اف یا در برخی موقعیت‌های معین داخلی یا منطقه‌ای به آنها عمل می‌شود و برخی از آنها راه جدیدی پیش روی ما گشوده‌اند. با این حال، وقتی آنها را یکپارچه در سطح جهانی به کار بگیریم، آنها قدرت متحول ساختن چگونگی مبارزه جوامع با جرایم مالی را دارند.

i. پیشرفت‌های سیستمی جهانی در مدیریت ریسک جرایم مالی

کاربرد موثر و منسجم استانداردهای جهانی یکی از ابزارهای اولیه است که با آن می‌توان از نظام مالی محافظت، و تلاش مجرمان را برای بهرمنند شدن از جرایم خود خنثی کرد. کاربرد نامنسجم استانداردها ممکن است به کشمکش میان قوانین و مقررات و فروپاشی همکاری‌ها بینجامد که این نیز به ناکارآمدی‌ها، نتایج منفی و شکل‌گیری حفره‌هایی ختم می‌شود که مجرمان مالی ممکن است از آنها به نفع خود استفاده کنند.

عواملی چون بازبینی تهدیدات از هم‌گسیختگی قوانین و مقررات جهانی علیه ثبات مالی، بازبینی و بهبود تاثیرگذاری اجرای استانداردها و رهنمودهای اف‌ای‌تی‌اف و پشتیبانی فزاینده مالی، تدارکاتی و ساختاری از تعهدات ضد پولشویی داخلی و چندجانبه و سازمان‌های مقابله با تامین مالی تروریسم به اصلاح ناهماهنگی‌ها و ناترازی‌هایی که ممکن است موجب نگرانی‌های سیستمی در

مشارکت با فناوری های پیشرفته و فراهم کردن امکان همکاری موثرتر میان بخش های مختلف و کشورهای مختلف اشاره کرد.

مشارکت بخش دولتی بخش خصوصی فرصتی منحصر به فرد فراهم کرده است که کمک می کند اطمینان یابیم اطلاعات و گزارش های اطلاعاتی درست در دسترس کسانی است که در چارچوب مبارزه با جرایم مالی همکاری می کنند و بیشترین توانایی را برای استفاده از این مشارکت برای دستیابی به نتایج بهتر دارند. شفافیت تنظیمی در خصوص نقش مشارکت بخش دولتی - بخش خصوصی می تواند مشارکت را تشویق و به افزایش کارایی کلی چارچوب تنظیمی کمک کند.

iii. بهبود مبادله اطلاعات فرامرزی و داخلی

مدیریت ریسک جرایم مالی را می توان با تسهیل مبادله هر چه بیشتر اطلاعات جرایم مالی، هم در سطح داخلی و هم در سطح بین المللی، بهبود بخشید. چنین مبادله ای برای کارکرد صحیح مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم و دیگر سیاست های پیشگیری از جرایم مالی اهمیت دارد و در پرداختن به اولویت های ژئوپولیتیک مانند پیشگیری از تامین مالی تکثیر سلاح های کشتار جمعی امری حیاتی است. با این حال، مسائلی چون چارچوب های حقوقی ناسازگار برای محافظت از داده ها، مدیریت اطلاعات از نوع اطلاعات گزارش فعالیت مشکوک، حریم خصوصی، و رازداری بانکی می تواند موانعی در پیش روی مبادله اطلاعات قرار دهد.

در سطح بین المللی، اف ای تی اف تشویق شده است به تلاش برای پیشبرد اصلاحات هماهنگ جهانی که برای بهبود کارایی برنامه های مبادله اطلاعات کشورهای عضو این گروه طراحی شده است، ادامه دهد؛ بالاخص، تلاش ها برای فراهم ساختن مبادله اطلاعات در سطح داخلی و بین المللی در سطح گروهی نهادهای مالی، موسسه مالی با موسسه مالی، موسسه مالی با دولت و دولت با دولت (در هر دو مسیر) باید ادامه یابد. اجرای چارچوب کنونی اف ای تی اف برای افزایش مبادله اطلاعات باید توسط کشورهای عضو این گروه تسریع شود و لازم است استانداردهایی در اف ای تی اف در نظر گرفته شود که به حصول اطمینان از انسجام و کارایی بین المللی حداکثری منجر شود.

این کتاب همچنین توصیه می کند که دولت های گروه ۲۰ و کشورهای دیگر - و نهادهای سیاستگذار بین المللی - به فرصت های اولیه برای تشویق تسهیل هر چه بیشتر مبادله اطلاعات در سطح راهبردی، به ویژه نوع شناسی (Typology) و شاخص های جغرافیایی ریسک جرایم مالی در سطح منطقه ای و بین المللی از طریق مشارکت بخش دولتی - بخش خصوصی و سایر ساز و کارها بیاندیشند.

کشورهایی که خود را به مبارزه با جرایم پیچیده مالی متعهد می دانند باید در نظر بگیرند که چگونه می توان از اطلاعات و آگاهی جامع بالقوه یک نهاد مالی جهانی در مقابله با یک مورد از جرایم مالی فرامرزی استفاده بهتری کرد. مفید خواهد بود که اطمینان یابیم در جایی که درک و شناختی نسبتاً

کامل از جریان های مالی نامشروع حاصل شده است، نیازی نیست که در مرحله گزارشگری این درک و شناخت تجزیه شود. در این خصوص می توان مثلا از طریق معرفی گزارشگری چندملیتی فعالیت مشکوک به پیشرفت نائل آمد.

iv. بهبودی کاربرد و کیفیت داده ها

استفاده از داده ها ممکن است متحول شود. در خصوص اهمیت و مزایای گردآوری، استاندارد کردن و در دسترس قرار دادن مجموعه داده های بافتمند از طریق برنامه های خدماتی عمومی که از یک روند یکپارچه و منسجم پشتیبانی می کنند با بهبودی اتفاق نظر وجود دارد، که موسسات مالی می توانند از آنها برای عمل کردن به الزامات کلیدی "شناخت اولیه مشتری" (Know Your Customer) و "شناخت کافی مشتری" (Customer Due Diligence)، همراه با سایر روش های تحقیقی فعالانه، استفاده کنند. هم اکنون، دورنمای داده های مربوط به "شناخت اولیه مشتری" چند تکه است. موسسات مالی مختلف هر کدام ممکن است دارای اطلاعاتی درباره مشتری واحدی باشند که چه بسا دارای اشتراکاتی باشد، اما در عین حال متناقض و ناقص باشد، که این نقطه ضعفی است که مجرمان می توانند از آن برای بهره برداری از نظام مالی استفاده کنند.

در جایی که چنین امکانی از قبل وجود ندارد، گسترش هر چه بیشتر دامنه دسترسی به اطلاعات جامع متمرکز اشخاص حقوقی از طریق دفاتر ثبت مالکیت انتفاعی (beneficial ownership registries) افزون بر مقامات مجری قانون تا بخش تنظیمی

این امکان را برای این بخش فراهم خواهد ساخت تا در آنچه یکی از پرچالش ترین حوزه های فرایند "شناخت اولیه مشتری" محسوب می شود به یک عامل نیروافزا تبدیل شود. توسعه مستمر برنامه های خدماتی عمومی در حوزه "شناخت اولیه مشتری" می تواند شکاف ها در عرصه اطلاعات موجود میان موسسات مالی را که مجرمان می توانند از آنها بهره بگیرند بیش از پیش کاهش دهد و این در حالی است که ارزش بالقوه احراز هویت دیجیتالی، در سطح فردی و شرکتی به عنوان ابزاری برای بهبودی بازدهی و کارایی فرایند "شناخت اولیه مشتری" و "شناخت کافی مشتری" نیز حائز اهمیت است.

همچنین مهم است که ساختارهای سازمانی - مثلا میان تیم های ضد پولشویی، سایبری و ضد کلاهبرداری - توانایی پیش رو قرار ندهند که مبادله اطلاعات و رسیدن به یک شناخت جامع از مجرمان، و تهدیدات مجرمانه را تضعیف کند. گسترش تلاش ها برای افزایش و تقویت مبادله اطلاعات میان سازمان ها یک عامل توان افزای کلیدی در واکنش موثر و مفید در عرصه ردیابی و پیشگیری از جرایم مالی است.

v. اصلاح گزارشگری فعالیت مشکوک

این توضیح واضح است که بگوییم رژیم گزارشگری فعالیت مشکوک چالش هایی را هم در برابر موسسات مالی و هم در برابر نهادهای مجری قانون قرار داده است. ارزیابی تعداد قابل توجهی از افشاگری های مربوط به گزارشگری فعالیت

مشکوک که نزد نهادهای مجری قانون انجام گرفته، نشان داده است که آنها ارزش اطلاعاتی محدود یا کیفیت ضعیفی داشته اند. پردازش تعداد زیادی گزارش کم کیفیت که کمک چندانی به تحقیقات درباره فعالیت های مجرمانه نمی کنند منابع از قبل محدود واحد اطلاعات مالی (FIU) را به هدر می دهد و کمکی به حصول نتایج مفید برای نهادهای مجری قانون نمی کند. این کتاب مسلماً ضرورت رژیم گزارشگری فعالیت مشکوک را زیر سوال نمی برد اما توصیه هایی می کند که هدف آنها تقویت کارایی این رژیم است.

بهبودی حلقه بازخوردی میان واحد اطلاعات مالی و بخش تنظیمی بسیار اهمیت دارد. این به شکل گیری چرخه مطلوبی می انجامد که به گزارشگری برای پالایش سامانه ها و اهرم های کنترلی خود کمک می کند و حجم گزارش های کم کیفیت فعالیت های مشکوک را که برای آنها پرونده تشکیل می شود کاهش می دهد. کاستن از حجم گزارش های کم کیفیت فعالیت های مشکوک به کاهش فشار بر واحد اطلاعات مالی نیز کمک می کند و این امکان را فراهم می سازد تا از منابع به شکل مفیدتر و موثرتری استفاده شود. برای اطمینان از اینکه این چرخه مطلوب تقویت شده است، بسیار اهمیت دارد که واحدهای اطلاعات مالی از منابع کافی برخوردار و به فناوری مدرن نیز مجهز باشند. کارایی چارچوب گزارشگری فعالیت مشکوک همچنین ممکن است با اصلاحاتی تقویت شود که به بهینه شدن استفاده از منابع برای بهبود نتایج کمک خواهد کرد. الگویی که به دست اندرکاران

اجازه می داد در خصوص فعالیت های مشکوک در راستای اولویت های ملی مورد توافق خود آسانتر همکاری کنند به شکل گیری یک تصویر اطلاعاتی جامع سرعت خواهد بخشید که آگاهی همه دست اندرکاران و واکنش آنها را در برابر تهدیدات اصلی به دنبال خواهد آورد. الگوی "درخواست" گزارشگری فعالیت مشکوک به موسسات مالی اجازه خواهد داد تا خلاصه ای از فعالیت مشکوک را برای واحد اطلاعات مالی فایل کنند و سپس در صورتی که این پرونده جالب توجه باشد، این واحد ممکن است درخواست تحقیقات کامل تر بکند. این الگو کمک خواهد کرد اطمینان حاصل شود که تلاش های تحقیقی موسسات مالی بر حوزه هایی متمرکز است که نهادهای مجری قانون توجه جدی و واقعی به آنها دارند.

vi. کاستن از اجرای متناقض و نامنسجم استانداردها و رهنمودهای مبارزه با جرایم مالی، و ارائه شفافیت تنظیمی

دامنه اجرای تنظیمی مقررات مبارزه با جرایم مالی شامل بررسی دقیق بافت رویکردهای قلمرویی و همکاری بین المللی نیز می شود. وظیفه ترجمه توصیه های اف ای تی اف به مقررات ملی بر عهده تک تک کشورهایی است که در آنها ناهمسانی فرهنگی، سیاسی و حقوقی ممکن است اجرای یک چارچوب تنظیمی منسجم را مشکل کند. در برخی موارد، نهادهای سیاست بین الملل مانند اف ای تی اف و کمیته بال (سوئیس) (Basel Committee) رهنمودهای فراگیری ارائه کرده اند و مهم است

نتایج کمک خواهد کرد. مثلاً گسترش دسترسی به داده ها برای انواع جدید فناوری ها از قبیل فناوری آموزش ماشینی بایستی مورد توجه قرار بگیرد.

viii. نتیجه گیری

این کتاب به بررسی و تحلیل مسائلی می پردازد که طی یک رشته مصاحبه با دست اندرکاران در دو بخش دولتی و خصوصی مطرح شده اند. نویسندگان مایلند از کسانی تشکر کنند که وقت و اطلاعات خود را در اختیار چیزی قرار دادند که امیدواریم خلاصه ای مفید از مسائلی باشد که بر کارایی و اثربخشی چارچوب مدیریت ریسک جرایم مالی و طیفی از گزینه های مختلف اثر می گذارد که شرایط آرمانی به اتفاق هم اتخاذ شوند، به بهبود نتایج و کاهش جرایم مالی داخلی و فرا-مرزی کمک خواهند کرد.

که در پی آن نهادهای تنظیمی و نظارتی ملی برای کمک به حذف تناقض ها و ناسازگاری ها در چارچوب نظام بین المللی که مجرمان می توانند از آن سوءاستفاده کنند، بیانیه های مناسبی منتشر کنند.

این نیز مهم است که بخش خصوصی سیاست تنظیمی یا نظم دهنده را به شکلی تعریف و بر آن نظارت کند که به موسسات مالی اجازه دهد سیاست هایی را اجرا کنند که با برداشت کلی دولت از هدف چارچوب تنظیمی مطابقت داشته باشد. راهنمایی روشن و نامتناقص از طرف بخش خصوصی که در سطح بازرس بانک صادرانه اجرا شود در این خصوص اهمیت اساسی دارد و هدف آن باید دور شدن از اجرای تشریفاتی مقررات مبارزه با جرایم مالی و تمرکز بیشتر بر ارزیابی نتایج باشد.

vii. افزایش و بهبودی استفاده از فناوری برای مبارزه با تامین مالی نامشروع

فناوری های نوین به تلاش های موسسات مالی در مبارزه با جرایم مالی کمک کرده و چشم انداز استقرار موثر آنها در واحدهای اطلاعات مالی نوید بخش است. دولت های کشورهای عضو گروه ۲۰ و جامعه گسترده تر بین المللی باید روند نوآوری در فناوری تنظیمی مالی را که به اجرای مقررات مبارزه با جرایم مالی کمک می کند و به طور کلی مدیریت ریسک را بهبود می بخشد، تشویق کنند. همزمان، بررسی موانع بکارگیری فناوری های نوین به گسترش ابزارهای مدیریت ریسک و بهینه سازی

نگاه کلی

مبارزه جهانی با جرایم مالی اهمیت فوق العاده ای دارد و برای کمک به شناسایی جریان تامین مالی غیرقانونی و ریشه کن ساختن آن به تلاش های بیشتری در سطح بین المللی، منطقه ای و ملی نیاز است. موسسه مالی بین المللی (IIF) و موسسه دیلویت برای بررسی عمیق تر این مسئله و به منظور ارزیابی چشم اندازهای فعلی در درون صنعت خدمات مالی و بخش دولتی در زمینه چالش های پیش روی رژیم مدیریت ریسک جرایم مالی به رایزنی با مؤسسات مالی، سیاستگذاران، نهادهای تنظیمی و نظارتی و مقامات اجرای قانون در قلمروهای متعدد پرداختند.

در نگارش این کتاب مطالب تحقیقی در کنار مصاحبه با مقامات مؤسسات مالی بخش خصوصی و بخش دولتی از مسئولان ضد پولشویی/مبارزه با تامین مالی تروریسم و دست اندرکاران سیاست کلی مبارزه با جرایم مالی و نهادهای مجری قانون در اروپا، افریقا، آسیا و خاورمیانه قرار گرفته است. این کتاب بدین ترتیب چشم اندازی جهانی از وضعیت فعلی مدیریت ریسک جرایم مالی ارائه می کند و در کنار آن توصیه های کلیدی خود را عرضه می کند که برای افزایش اثربخشی کلی این چارچوب و مقابله با بهره برداری مجرمانه از نظام مالی بین المللی مورد توجه قرار بگیرند.

هر چند میلیاردها دلار برای مقابله با این معضل سرمایه گذاری شده است، برای حصول اطمینان از تقویت چارچوب حقوقی و تنظیمی و ابزارهای همکاری با مقررات ضد جرایم مالی و برای دستیابی

به نتایج بهتر به تلاش های بیشتری نیاز داریم. ترکیبی از اصلاحات تنظیمی، تغییرات فرهنگی و بهره گیری از فناوری نوین می تواند تلاش دولت ها، نهادهای مجری قانون و صنعت مالی را برای مبارزه با تهدیدات ناشی از تامین مالی مجرمانه بسیار بهبود بخشد. جرایم مالی هم به مشکلات اجتماعی دامن می زند و هم تهدیدی علیه ثبات مالی و شمول مالی است، و کاهش آن و پیشگیری از آن باید در اولویت قرار بگیرد. اقدامات بیشتری با هماهنگی در سطح بین المللی و به شکلی منسجم بایستی اتخاذ شود.

این کتاب سه حوزه را مشخص کرده است که هر دو بخش دولتی و خصوصی بایستی بر آنها تمرکز کنند:

۱	ثبات سیستمی و تأثیرات اجتماعی جرایم مالی	
۲	محدودیت ها در کارایی چارچوب جهانی مدیریت ریسک جرایم مالی	!
۳	راهی به سوی بهبود چارچوب جهانی مدیریت ریسک جرایم مالی	راه

ثبات سیستمی و تأثیرات اجتماعی جرایم مالی

بیش از یک دهه اصلاحات تنظیمی که در پی بحران مالی جهانی آغاز شد ثبات سیستمی تامین مالی بین المللی را افزایش داده است. طی دوازده سال گذشته، گروه ۲۰، از طریق نهادهای بین المللی تعیین استاندارد ۱، به اهداف خود در زمینه تعیین استانداردهای با کیفیت تر سرمایه و کاهش سیاست مالی هم چرخه ای (procyclicality) دست یافته است؛ آنها روش های جبران خسارت را برای پشتیبانی از ثبات مالی اصلاح کرده اند؛ استانداردهای جهانی نقدینگی برقرار کرده اند؛ و به برنامه گزیر (resolution) فرا-مرزی پرداخته اند. همزمان با آن، نظارت بیشتر و استانداردهای سنجیده به محافظت هر چه بیشتر از نظام مالی کلی کمک کرده است.

مؤسسات مالی نیز به نوبه خود واکنش نشان داده، به پیشرفت های چشمگیری در جمع آوری سرمایه، به خدمت گرفتن کارکنان شایسته برای مسئولیت های جدید مانند تهیه برنامه بازیابی و گزیر، افزایش گزارشگری داخلی و بیرونی، و ارتقای استانداردهای حاکمیت شرکتی و مدیریت ریسک بر یک مبنای جامع و فراگیر دست یافته اند. بخش مالی با این کار در زمینه نگهداری سرمایه بیشتر و باکیفیت تر، نقدینگی بیشتر و اهرم مالی کمتر، انعطاف پذیرتر و مقاوم تر شده است.

هر چند این اصلاحات به کاهش ریسک سیستمی کمک کرده و این اطمینان را به وجود آورده است که جهان برای مقابله با بحران های آینده

در موقعیت بهتری قرار دارد، ریسک هایی که منشاء آنها عمدتاً در بیرون از دستور کار اصلاحات محتاطانه اولیه است اقدام سریع و هماهنگ در سطح جهانی را ایجاب می کند. تهدیدات علیه انعطاف پذیری عملیاتی مؤسسات خدمات مالی، چند پاره شدن بازارها و فراگیری فزاینده حملات سایبری همگی می تواند به نگرانی ها درباره ثبات سیستمی دامن بزند. اما برای نهادهای تنظیمی و سیاستگذارانی که می کوشند جلو وارد آمدن شوک های آینده به ساختار مالی جهانی را بگیرند آنچه باید در بالای فهرست اولویت ها قرار بگیرد تهدید واقعی و حاضر علیه نفوذ مجرمانه به درون واسطه گری مالی قانونی، از جمله شامل پولشویی، تامین مالی تروریسم و تکثیر سلاح های کشتار جمعی، کلاهبرداری، فساد، رشوه خواری و اختلاس است. هر چند این مبارزه جهانی با جرایم مالی امری حیاتی است، چارچوب فعلی مدیریت ریسک جرایم مالی آنگونه که باید موثر و کارآمد نیست. مثلاً مقدار پولی که هر سال در سطح جهان پولشویی می شود حدود ۲ تا ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی، یا بین ۷۱۵ میلیارد تا ۱،۸۷ هزار میلیارد یورو برآورد شده است. ۲. فقط در اتحادیه اروپا، کمتر از ۱ درصد از جریان های مالی غیرقانونی ردیابی می شود، و این در حالی است که باید به این حقیقت نیز توجه داشت که درآمدهای نامشروع همیشه به نظام مالی راه نمی یابند. ۳. این جریان تامین مالی مجرمانه فرا-مرزی پشتیبان مالی برخی از بدترین مشکلاتی است که جامعه جهانی امروز با آنها مواجه است که از جمله آنها می توان به تروریسم، استثمار

می کند که ممکن است با ریسک عواقب وخیم بهداشتی و خشونت همراه باشد. مطالعات نشان می دهد ۳,۴۰ میلیون نفر از مردم سرتاسر جهان قربانی قاچاق انسان شده اند. کسانی که تروریسم و تکثیر سلاح های کشتار جمعی را تامین مالی می کنند از کانال های پولی فرامرزی سوءاستفاده می کنند و همه را به خطر می اندازند و احتمال کشمکش های مسلحانه را افزایش می دهند.

قاچاق انسان

گزارش سال ۲۰۱۸ اف ای تی اف/گروه آسیا باسیفیک تحت عنوان "جریان های مالی قاچاق انسان" نشان دهنده هزینه های انسانی عظیم قاچاق انسان و نیز میزان درآمد حاصل از این جرم است که حدود ۱۵۰ میلیارد دلار آمریکا در سال برآورد می شود. مورد پژوهی ها نشان دهنده طیف متنوع قربانیان، قلمروها و شیوه عمل باندهای تبیکار است. یک وجه مشترک کلی در آنها، جابجایی پول و تراکنش مجرمانه با نظام مالی جهانی است. برای تسهیل جرایم پرداخت هایی صورت می گیرد؛ مثلاً، برای خرید بلیت هواپیما برای جابجایی قربانیان میان قلمروهای مختلف یا راه اندازی سایت های اینترنتی ویژه بزرگسالان که در آنها فحشا و خودفروشی روسی ها تبلیغ می شود. پرداخت هایی صورت می گیرد. عواید مجرمانه حاصل از این فعالیت ها تلفیق می شوند، جابجا می شوند و از نو در فعالیت های مجرمانه دیگر، شامل تامین مالی تروریسم، سرمایه گذاری می شوند بدین ترتیب، بخش تحت نظارت نقشی کلیدی در پشتیبانی از نهادهای مجری قانون به منظور پیشگیری و ردیابی این شکل زیانبار و مهلک از فعالیت های مجرمانه دارد که باید آن را ایفا کند.

جنسی، برده داری مدرن^۴، شکار بی رویه جانوران حیات وحش و قاچاق مواد مخدر اشاره کرد. گستره مشکل و تاثیر آن بی اندازه است، اما این به سبب نبود سرمایه گذاری در منابع مورد نیاز برای پرداختن به مشکل نیست. شرکت ها و بانک هایی که اخیراً در یک نظرسنجی شرکت کرده بودند اعلام کردند مجموعاً به طور میانگین ۳,۱ درصد از گردش سرمایه جهانی خود را در سال ۲۰۱۸ صرف جلوگیری از نفوذ مجرمان مالی به درون عملیات های گسترده خود کرده بودند که ارزش آن برابر با ۱,۲۸ هزار میلیارد دلار بود.

جرایم مالی همچنین بر بینر اعضای آسیب پذیر جامعه تاثیر می گذارد و ممکن است منجر به محرومیت مالی بینجامد، که این با اهداف گروه ۲۰ و جامعه جهانی در تضاد مستقیم است. مقامات فاسد بخش دولتی ذخایر و ثروت کشورهای خود سرقت می کنند و توانایی دولت ها را برای تامین مالی خدمات عمومی همچون بهداشت و زیرساخت های ایمن شهری کاهش می دهند. تحلیل تجارت مرتبط با جریان های مالی در ۱۴۸ کشور در حال توسعه بین سال های ۲۰۰۶-۲۰۱۵ نشان داده است به طور میانگین ۲۷ درصد از این تجارت به طور بالقوه به تامین مالی فعالیت های غیرقانونی مرتبط بود، که از این مبلغ ۴۵ درصد به مراکز مالی خارج از این کشورها رسید^۶. کلاهبرداری و رشوه خواری همچنان تاثیرات خرد اقتصادی خود را مانند از دست دادن معیشت و مسکن بر جا می گذارد. قاچاق انسان و تجارت مواد مخدر قشر محروم اقتصادی را در یک چرخه وابستگی گرفتار

فقط بزرگی این مسئله به تنهایی تهدیدی علیه ثبات مالی جهانی است. مثلاً، اصول اساسی برای نظارت بانکی موثر (Core Principles for Effective Banking Supervision) که کمیته بال ۹ آن را تدوین کرد، و به طور غیررسمی حداقل استاندارد برای کنترل محتاطانه و نظارت بر بانک ها و نظام های بانکی محسوب می شود، تصریح می کند که ارتباطی ذاتی میان تمامیت و سلامت تامین مالی و ثبات نظام مالی وجود دارد. سوءاستفاده سیستمی از کانال های مالی مشروع ممکن است شهرت و حیثیت نهادهای مالی را به مخاطره بیندازد و همراه با آن به فروپاشی اعتماد مشتری و سرمایه گذار بینجامد. این ممکن است پیامدهای منفی در سطح کلان اقتصادی داشته باشد و به اختلال در جریان سرمایه بینجامد، یا موقعیت نقدشوندگی مؤسسات مالی با خروج سپرده یا به سبب پرداخت جرایم نقدی هنگفت تضعیف شود.

عوایل حاصل از فساد که از طریق نظام مالی جابجا می شود همچنین می تواند کشورها و دولت ها، به ویژه در اقتصادهای نوظهور، را تضعیف کند. مثلاً بی اعتمادی در بازارها به سبب اهرم های کنترلی ضعیف که دزدسالاری رایج را تسهیل می کند، می تواند سرمایه گذاری داخلی را بی ثبات و پروژه های مهم توسعه را تهدید کند. مآخذهای مالیاتی ممکن است با جابجایی عواید حاصل از فعالیت های مجرمانه به خارج یا از طریق در هم آمیختن فعالیت اقتصادی مشروع با دارایی های نامشروع دچار فرسودگی و کاهش شود. افزون بر آن، اگر توانایی مدیریت ریسک در نظام مالی تضعیف شود،

بخش های معینی از جامعه ممکن است از دسترسی به خدمات بانکی و مالی محروم شوند که این نیز به تامین مالی زیرزمینی از طریق بازار سیاه یا به شکل گیری نظام بانکی سایه می انجامد که به نوبه خود مسائل و مشکلات تسهیل شمول مالی را افزایش می دهد ۱۰.

منظور از این حرف این نیست که در این عرصه پیشرفتی حاصل نشده است. اف ای تی اف ۱۱، که اکنون در سی امین سال تاسیس خود به سر می برد، رهبری تلاش ها را در تعیین استانداردهای بین المللی و ارزیابی میزان تبعیت کشورها از این استانداردها برای تحقق نتایج بهتر در مبارزه با جرایم اقتصادی بر عهده داشته است. اف ای تی اف همچنین نخستین نهاد تعیین کننده استاندارد بود که ارزیابی کارایی استانداردهای خود را در عمل شروع کرد و راه را در عرصه های جدید نیز گشود که یک نمونه آن این است که اف ای تی اف نخستین گروهی است که برای دارایی های مجازی نیز استاندارد تعیین کرده است. کار اف ای تی اف همچنین پویا و تکاملی است و این گروه به ویژه در پرداختن به تهدیدات تروریسم گام های بلندی برداشته است.

با این حال، بررسی هر چه بیشتر اصلاحات تنظیمی یکپارچه جهانی، بهره گیری از فناوری و تغییرات فرهنگی ممکن است تلاش های اف ای تی اف، دولت ها، نهادهای مجری قانون و صنعت خدمات مالی را در پرداختن به تهدیدات پیش رو بر یک مبنای جهانی به نحو چشمگیری تقویت کند.

هفت گام در مبارزه با جرم در صنعت خدمات مالی

پیشرفت های سیستمی جهانی برای مدیریت ریسک جرایم مالی

تقویت مشارکت بخش دولتی/خصوصی

بهبودی مبادله اطلاعات فرا-مرزی و داخلی

بهبودی کاربرد و کیفیت داده ها

اصلاح رژیم های گزارشگری فعالیت مشکوک

کاستن از اجرای متناقض یا نامنسجم استانداردها و رهنمودهای مبارزه با جرایم مالی، و فراهم کردن شفافیت تنظیمی

افزایش و پیشرفت استفاده از فناوری برای مبارزه با تامین مالی نامشروع

کار بر روی برخی از این مسائل هم اکنون در اف ای تی اف ۱۲ و برخی جاهای دیگر آغاز شده است و دیگران نیز راه جدیدی را به جلو گشوده اند، اما همه آنها فرصت منحصر به فردی هم برای بهبود بخشیدن به کمیت و کیفیت اطلاعات و آگاهی مبادله شده میان نهادهای مجری قانون و بخش مالی در سطح داخلی و بین المللی، و هم برای حصول اطمینان از بهره برداری موثر از این اطلاعات به وجود آورده اند. از اصلاحات می توان برای بهبود بخشیدن به نتایج تلاش های نهادهای مجری قانون و کاربرد موثر نظام ها و اهرم های کنترلی موسسات مالی، و دور شدن از یک الگوی همکاری آستانه ای به سوی الگویی استفاده کرد که روز به روز تاکید بیشتری بر استفاده از اطلاعات و تمرکز بر نتیجه دارد و واحدهای تجاری، شبکه ها و رفتارها را در قلب خود جا می دهد چرا که می داند افراد هستند که مرتکب جرم می شوند، نه حساب های بانکی.

محدویت های اثربخشی چارچوب جهانی مدیریت ریسک جرایم مالی و راه دستیابی به پیشرفت صنعت خدمات مالی مقادیر عظیمی از منابع، شامل منابع انسانی، مالی و فنی را، برای مبارزه با معضل جرایم مالی و پرداختن به مسائل مطرح شده در این کتاب که نهایتاً بر زندگی شهروندان در هر کشوری تاثیر می گذارند، سرمایه گذاری کرده است. به همین ترتیب، بخش دولتی، و به ویژه اف ای تی اف، بی وقفه و خستگی ناپذیر تلاش می کنند رفتار مجرمانه در عرصه جهانی را ریشه کن سازند.

با این حال، مسائل و مشکلات ثبات سیستمی برای جامعه بین المللی - همراه با تاثیرات اجتماعی جرایم مالی - ادامه دارند و چندین عامل توان افزا در نظام مدیریت ریسک جرایم مالی وجود دارد، که هر کدام پتانسیل افزایش بازدهی این رژیم را دارد. این کتاب این عوامل توان افزا را به بخش های کوچکتر در قالب توصیه ها برای اصلاحات سیستمی دراز مدت و تغییرات تاکتیکی تر که امکان پیشرفت سریع افزایشی را فراهم خواهند ساخت، تقسیم کرده است. این ها، در مجموع، قدرت متحول ساختن چگونگی مبارزه جامعه با جرم و اقدامات مجرمانه در خدمات مالی را دارند: